

ADIN YERİNE KULLANILAN SÖZCÜKLER

Ad (isim) olmadığı hâlde cümle içinde adın yerini tutan sözcüklere **adin yerine kullanılan sözcükler, adil veya zamir** denir.

Adın yerine kullanılan sözcükler; **ben, sen, o, biz, siz ve onlar** sözcükleridir.

Bu, şu, o, bunlar, şunlar ve onlar sözcükleri de adın yerine kullanılır.

● Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, adın yerine kullanılan sözcüklerden uygun olanını seçip örnekteki gibi yazınız.

ben	sen	o
biz	siz	onlar
ben	sen	o
biz	siz	onlar

-**Sen**..... , okula gittin mi?
- bu akşam tatile çıkacağız.
- İstanbul'da yaşıyorlar.
- bana asla yalan söylemez.
- çok bayatlamış, sakın yeme!
- Okulumu temsil edeceğim.
- nerede oturuyorsunuz?
- benim en iyi arkadaşımın.
- bu şehrin yabancısı sayılırız.
- Akşam de gelecek misiniz?
- teneffüste kavga ediyorlardı.
- artık tek başıma banyo yapabiliyim.

● Aşağıdaki cümlelerde adın yerine kullanılan sözcükleri örnekteki gibi yuvarlak içine alınız.

- Ben** sabahları yumurta yerim.
- Sen de tiyatroya gelecek misin?
- Bir an onu gördüğümü sandım.
- Annem bana çok güzel bir kitap aldı.
- Amcamın kızı sizi durakta görmüş.
- Bu elbiseyi ben diktim.
- Yarın maça biz gelmeyeceğiz.
- Ali ve o nereye gidiyorlar?
- Yere düşen kalemler senin mi?
- Ben yemeğimi Yalçın'dan önce yedim.
- Hava yağmurlu olunca bize geldiler.
- Sizin odanın penceresi açık kalmış.
- Onun çok fazla oyuncuğu var.
- Efe yanlışlıkla sizin kitabınızı almış.
- Onlar neden beni oyunlarına almıyorlar?
- Biz yaz tatilinde köye gideceğiz.
- Bu pantolonu sen almalısın.
- Ödevini yalnızca o yapmamış.
- Okuldan sonra size gidelim mi?

● Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangi adın yerine kullanıldığını örnekteki gibi kutulara yazınız.

1. Ceren, Elizan sınıfımıza yeni geldiler. Onları çok sevdi. ⇒ Ceren ile Elizan
2. Abim ile ben pikniğe gittik. Orada çok eğlendik. ⇒
3. Kar sabahtan beri yağıyordu. O, akşama kadar dinmedi. ⇒
4. Yumak benim kedimdir. Onunla oynamayı çok severim. ⇒
5. Elif ile ben birlikte oyun oynadık. Biz çok eğlendik. ⇒
6. Sıranın üstündeki kitapları gördün mü? Şunu bana versene. ⇒
7. Mavi ve beyaz renkli toplar vardı. Beyazı değil ötekini aldım. ⇒
8. Pelin, sen de bizimle birlikte oynamak ister misin? ⇒
9. Kumandayı bulamıyorum. Onu Kemal'in aldığına eminim. ⇒
10. Kalemimi bana geri verir misin? O benim en sevdiğimdir. ⇒

● Aşağıdaki cümlelerde altı çizili adların yerine, uygun olan adın yerine kullanılan sözcüğü seçip cümleyi örnekteki gibi yeniden yazınız.

● <u>Ben ve amcam</u> futbol maçına gidiyoruz. Biz Onlar ⇒ <u>Biz</u> futbol maçına gidiyoruz.	● <u>Cenk</u> , maçta çok güzel bir gol attı. Ben O ⇒
--	---

● <u>Ayşe</u> yarın okula gelecek mi? O Onlar ⇒	● <u>Ümit ile Öykü</u> , buraya gelir misiniz? Siz Onlar ⇒
---	--

● <u>Kübra</u> hemen buraya gelir misin? O Sen ⇒	● <u>Faruk ile ben</u> resim yapacağız. Siz Biz ⇒
--	---

ADILLAR VE DURUM EKLERİ

● Aşağıda verilen adillara örnekteki gibi adın durum eklerini getiriniz.

Adıllar	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
Ben	Beni	Bana	Bende	Benden
Sen				
O				
Biz				
Siz				
Onlar				
Bu				
Şu				

● Aşağıda verilen cümlelerdeki noktalı yerlere, cümlelerin karşısındaki sözcüklerden uygun olanını örnekteki gibi yazınız.

1. Bu örnek davranışın içinsana.... çok teşekkür ederim.

sen

sana

2. Elindeki defteri doğru uzatabilir misin?

ben

bana

3. Okuldan sonra ders çalışacağız.

bizde

bize

4. Bu oyunu bizden daha iyi oynar.

onlara

onlar

5. bu günlere kolay gelmedik.

Bizi

Biz

6. bana uzatabilir misin?

Şunu

Şu

7. yanımda götürebilir miyim?

Buna

Bunu

8. Aldığın hediye çok mutlu etti.

bana

beni

9. çantası otobüste kalmış

Ona

Onun

10. Bu sözlerin ve herkesi çok üzdü.

Ben

Beni

HİKÂYİYİ BEN TAMAMLİYORUM

● Verilen metni hayal gücünüze göre devam ettiriniz.

Öğretmenimiz matematik ödev vermişti. Çok zordu. Bir tane, iki tane değil; tam otuz soru vardı. Ertesi güne yetiştirmem gerekiyordu. Babamdan ve annemden yardım istedim. Soruları çözmeme yardım edemeyeceklerini, benim yapmam gerektiğini söylediler. Mecburen masama oturup lambamı yaktım. Başladım soruları çözmeye. Annemin "Haydi oğlum, artık yatağına geç." demesiyle uyandım. Soruları çözerken uyuya kalmıştım. Hava aydınlanmış, sabah olmuştu. Telaşlandım. Defterime baktım. Bütün sorular çözülmüş. Mutluluktan yerimde duramıyordum. Matematik öğretmeni, ödevini bitiren herkesi basketbol maçına götürecekti.

Kahvaltımı yapıp formamı giyindim. Defterimi alıp okula gittim. Diğer arkadaşlarım gibi sıraya girdim. Öğretmene ödevlerimizi göstermeye başladık. Sıra bana geldi. Sevinçle öğretmenin masasına defterimi koydum. Öğretmen bana bakıp maça gidemeyeceğimi söyledi. Şok olmuştum. Defteri bana çevirip son sekiz soruda yazı değişmiş. Bu soruları başka biri yapmış, dedi. Sanki başımdan kaynar sular dökülmüştü.

Çaresizce defteri alıp

BENİM GÖZÜMDEN

● Aşağıdaki resmi inceleyip, resimle ilgili kısa bir hikâye yazınız. Hikâyenize uygun bir başlık yazınız. Hikâyenizi, yazım kurallarına dikkat ederek yazmayı unutmayınız.

A series of horizontal lines for writing, starting with a red vertical line on the left side.

ÇÖMLEK HESABI

Nasrettin Hoca, ayın kaç olduğunu bir türlü aklında tutamıyordu. Buna bir çare düşündü ve sonunda buldu. Bir çömlek aldı. Ayın ilk gününden başlayarak, her gün içine bir taş atıyordu. Günü öğrenmek için de çömlekteki taşları sayıyordu. Bunu bir oyun sanan Hoca'nın küçük kızı, iki avuç taşı kimseye görünmeden götürüp çömleğe attı.

Bir gün komşusu, bahçesinde çalışan Hoca'ya ayın kaç olduğunu sordu. Hoca hemen içeri koştu. Çömlekteki taşları saydı, sonra gelip komşusuna, bugün ayın kırk beşi, dedi. Komşusu şaşırıldı. Aman Hoca Efendi, şaka ediyorsun. Ay otuz gündür hiç kırk beş olur mu?

Hoca güldü: Vallahi, çömlek hesabına bakarsan bugün ayın doksanı. Ben insaf ettim de yarısını söyledim.

Aşağıdaki ilk on soruyu metne göre cevaplayınız.

1-) Nasrettin Hoca, neyi aklında tutamıyor?

- A) Öğrendiği şeyleri
- B) Ayın kaç olduğunu
- C) Kaç yaşında olduğunu

2-) Nasrettin Hoca ayın kaç olduğunu öğrenmek için ne aldı?

- A) Çömlek
- B) Takvim
- C) Saat

3-) Nasrettin Hoca çömleğin içine her gün ne atıyordu?

- A) İki avuç taş
- B) Bir lira
- C) Bir taş

4-) Nasrettin Hoca günü öğrenmek için ne yapıyordu?

- A) Çömlekteki taşları sayıyordu.
- B) Takvime bakıyordu.
- C) Komşuna soruyordu.

5-) Hoca'nın küçük kızı, babasının her gün çömlekteki taşlarını saymasını ne sanıyordu?

- A) Sayı öğrenmeyi
- B) Oyun
- C) Evcilik

6-) Hoca'nın küçük kızı babasına nasıl bir oyun oynadı?

- A) Çömlekteki taşları çıkarttı.
- B) Çömleğe bir avuç taş attı.
- C) Çömleğe iki avuç taş attı.

7-) Komşusu Hoca'ya ne sordu?

- A) Bugün ayın kaç olduğunu
- B) Bugün günlerden ne olduğunu
- C) Hangi yılda olduğumuzu

8-) Hoca, komşuya önce ayın kaç olduğunu söylüyor?

- A) Otuzu
- B) Kırk beşi
- C) Doksanı

9-) Hoca'nın komşusuna göre bir ay kaç gündür?

- A) otuz
- B) kırk beş
- C) yirmi beş

10-) Fıkraya göre Hoca'nın insaf ettiği şey nedir?

- A) Ayın kırk beşi olduğunu söylemek
- B) Taşların doksantane olduğunu söylemek
- C) Çömlekteki taşların yarısını söylemek

11-) Aşağıdakilerden hangisinin eş anlamlısı yanlış verilmiştir?

- A) Rehber – Klavuz
- B) Şair – Yazar
- C) Mutlu – mesut

12-) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) İyiliğe karşı iyilik her kişinin işidir.
- B) Kötülüğe karşı kötülük de her kişinin işidir.
- C) Kötülüğe karşı iyilik er kişinin işidir.

13-) "Misafirlere çay dağıttım." Cümlesindeki 'çay' kelimesi hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Dere anlamında
- B) Köy anlamında
- C) İçecek anlamında

14-) Aşağıdakilerden hangisi özel ad değildir?

- A) Ankara
- B) Kayseri
- C) göl

15-) "Ahmet, Selma ve Güler bize geldi. Beraber oyunlar oynadık, tekerlemeler söyledik." cümlesinde kaç tane çoğul kelime vardır?

- A) 2
- B) 3
- C) 4

16-) "Üzerinde yıpranmış siyah bir ceket vardı." cümlesinde varlığın rengini bildiren sözcük hangisidir?

- A) siyah
- B) bir
- C) yıpranmış

17-) " baktım - sizin - eve - bugün" kelimeleriyle yapılan anlamlı ve kurallı cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baktım sizin eve bugün.
- B) Sizin eve bugün baktım
- C) Bugün sizin eve baktım.

18-) "Hayvanlar yabani ormanda yaşarlar." cümlesinde hangi sözcükler yer değiştirirse anlamlı ve kurallı bir cümle elde ederiz?

- A) 1-2
- B) 1-3
- C) 2-4

19-) "Hızlı gitmelisin yoksa"

Yukarıdaki cümlede noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) düşebilirsin
- B) geç kalırsın
- C) ulaşabilirsin

20-) Bir olayın sebebiyle birlikte anlatıldığı cümle hangisidir?

- A) Serçe sonunda uçmayı öğrenmiş.
- B) Fare, kediyi görünce çok korkmuş.
- C) Fil, hortumuna derenin suyunu almış.

ÇAY

Zihni Bey, bir akrabasını görmek için Batum'a gitti. Batum'da halk, çay yetiştiriyordu. Zihni Bey; çay bahçelerini gezdi, gördü. Buralarda yetişen çay, Rize'de daha iyi yetişir, dedi. Gelirken çay fideleri getirdi. Fideleri özenle hazırladığı toprağa dikti.

İlkbaharla birlikte, fideler boy attı. Dördüncü yıl, çay bitkisinin yaprakları koparıldı. Kurutulup buhardan geçirildi. İşlendi, içecek duruma getirildi. Bugün severek içtiğimiz çay, bize Zihni Bey'in armağanıdır. Bugün herkes çayı severek içiyor.

Talip APAYDIN

Aşağıdaki ilk on soruyu metne göre cevaplayınız.

1-) Zihni Bey akrabasını görmek için nereye gidiyor?

- A) Rize'ye
- B) Batum'a
- C) Burdur'a

2-) Batum'da halk ne yetiştiriyor?

- A) Buğday
- B) Pamuk
- C) Çay

3-) Zihni Bey, Batum'da nereleri geziyor?

- A) Çay bahçelerini
- B) Tarlaları
- C) Mağazaları

4-) Zihni Bey'e göre çay nerede daha iyi yetişir?

- A) Batum'da
- B) Rize'de
- C) Trabzon'da

5-) Zihni Bey, Rize'ye gelirken yanında ne getiriyor?

- A) Çay fideleri
- B) Hediye
- C) Kitaplar

6-) Çay bitkisinin yaprakları ne zaman koparıldı?

- A) Hemen
- B) İlkbaharda
- C) Dördüncü yıl

7-) Bugün severek içtiğimiz çay bize kimin armağanıdır?

- A) Zihni Bey'in
- B) Rize halkının
- C) Atatürk'ün

8-) Parçada geçen "akraba" kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kuşun adı
- B) Bir bitkinin adı
- C) Kan ya da evlilik yolu ile birbiriyle ilişkili kimselerin yakınlığı

9-) Bitki henüz yeni yetişince ne ad verilir?

- A) Fide
- B) Ağaç
- C) Fidan

10-) Parçada geçen "halk" sözcüğünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı şehirde yaşayan topluluk
- B) Aynı dili konuşan, aynı kültürle yetişen topluluk
- C) Aynı bahçede çalışan insanlar

11-) Aşağıdaki seçeneklerden hangisi eş anlamlı değildir?

- A) şişman - zayıf
- B) okul - mektep
- C) öğrenci - talebe

12-) "Kötümser" sözcüğünün karşıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) karamsar
- B) çalışkan
- C) iyimser

13-) "Akıl yaşta değil, baştadır." Atasözünde hangi

sözcüğün eş seslisi (sesteşi) vardır?

- A) akıl
- B) değil
- C) yaş

14-) Aşağıdaki mısraların hangisinde özel isim vardır?

- A) Atatürk deyince ben,
- B) Büyür, büyür, büyürüm.
- C) Yol korkulu olsa da,

15-) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul ad kullanılmıştır?

- A) Dolar son bir haftadır değer kaybediyor.
- B) Ağaçtaki elmalar kızarmış
- C) Bekler dururum seni ama gelmezsin.

16-) "Beyaz" kelimesi hangi cümlede, cansız bir varlığın özelliğini belirtmektedir?

- A) Beyaz taşları üst üste dizmişler.
- B) Beyaz kuzu çok sevimliydi.
- C) Beyaz balina, kıyıda uzun süre çırpındı.

17-) "Tavşanlar, aslanlar hızlı koşmaz." Cümlesini hangi kelime ile tamamlayabiliriz?

- A) kadar
- B) fakat
- C) yani

18-) "gibidir - ikinci - okul - bizim - evimiz" kelimeleri ile anlamlı bir cümle yapıldığında baştan ikinci kelime hangisi olur?

- A) ikinci
- B) okul
- C) bizim

19-) Aşağıdaki cümlelerden hangisi farklı düşünmeye yönlendiren cümlelerden birisidir?

- A) Ablam bu kitabı çok seviyor.
- B) Teyzem daha gelmedi.
- C) Gelirim ancak yemek yemem.

20-) "Elektrikler kesildiği ödevlerini yapamamış"

Cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) bunun sonucunda
- B) için
- C) çünkü